NN 17/2019 (20.2.2019.), Zakon o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika

HRVATSKI SABOR

360

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA POMORSKOG ZAKONIKA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 8. veljače 2019.

Klasa: 011-01/19-01/30
Urbroj: 71-06-01/1-19-2
Zagreb, 13. veljače 2019.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA POMORSKOG ZAKONIKA

Članak 1.

U Pomorskom zakoniku (»Narodne novine«, br. 181/04., 76/07., 146/08., 61/11., 56/13. i 26/15.) članak 1.a mijenja se i glasi:

»(1) Ovim Zakonikom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju se sljedeći akti Europske unije:

1. Direktiva 2000/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2000. o lučkim uređajima za prihvat brodskog otpada i ostataka tereta (SL L 332, 28. 12. 2000.),

2. Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22. 12. 2000.),

3. Direktiva 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2002. o uspostavi sustava nadzora plovidbe i informacijskog sustava Zajednice i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/75/EEZ (SL L 208, 5. 8. 2002.) kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom Komisije 2014/100/EU od 28. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi sustava nadzora plovidbe i informacijskog sustava Zajednice (SL L 308, 29. 10. 2014.),

4. Direktiva Vijeća 2009/13/EZ od 16. veljače 2009. o provedbi Sporazuma koji su sklopili Udruženje brodovlasnika Europske zajednice (ECSA) i Europski savez transportnih radnika (ETF) o Konvenciji o radu pomoraca iz 2006., i izmjeni Direktive 1999/63/EZ (SL L 124, 20. 5. 2009.),

5. Direktiva 2009/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o određivanju temeljnih načela o istraživanju nesreća u području pomorskog prometa i o izmjeni Direktive Vijeća 1999/35/EZ i Direktive 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 131, 28. 5. 2009.),

6. Direktiva 2009/20/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o osiguranju brodovlasnika za pomorske tražbine (SL L 131, 28. 5. 2009.),

7. Direktiva 2009/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o ispunjavanju zahtjeva države zastave (SL L 131, 28. 5. 2009.),

8. Direktiva 2012/35/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o izmjeni Direktive 2008/106/EZ o minimalnoj razini osposobljavanja pomoraca (SL L 343, 14. 12. 2012.),

9. Direktiva (EU) 2017/2110 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. studenoga 2017. o sustavu inspekcijskih pregleda radi sigurnog obavljanja plovidbe na redovnoj liniji ro-ro putničkih brodova i brzih putničkih plovila i izmjeni Direktive 2009/16/EZ te o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 1999/35/EZ (SL L 315, 30. 11. 2017.).

(2) Ovim Zakonikom osigurava se provedba sljedećih akata Europske unije:

1. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3577/92 od 7. prosinca 1992. o primjeni načela slobode pružanja usluga u pomorskom prometu unutar država članica (pomorska kabotaža) (SL L 364, 12. 12. 1992.),

2. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, 30. 4. 2004.),

3. Uredbe (EZ) br. 392/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o odgovornosti prijevoznika u prijevozu putnika morem u slučaju nesreće (SL L 131, 28. 5. 2009.),

4. Uredbe (EU) 2017/352 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2017. o uspostavi okvira za pružanje lučkih usluga i zajedničkih pravila o financijskoj transparentnosti luka (SL L 57, 3. 3. 2017.).«.

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

»(1) Ako ovim Zakonikom nije drugačije određeno, njegove odredbe koje se odnose na brodove primjenjuju se i na druge pomorske objekte, osim ratnog broda.

(2) Ako ovim Zakonikom nije drugačije određeno, njegove odredbe koje se odnose na brodove u gradnji primjenjuju se i na druge pomorske objekte u gradnji.«.

Članak 3.

Članak 5. mijenja se i glasi:

»Ako ovim Zakonikom nije drugačije određeno, pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakonika imaju sljedeća značenja:

1. *autonomni plovni objekt* je plovni objekt koji ovisno o stupnju automatizacije i zahtjevima za neposrednim nadzorom stalne službe može ploviti bez ukrcane posade ili sa smanjenim brojem članova posade,

2. *brod,* osim ratnog broda, jest plovni objekt namijenjen za plovidbu morem, čija je duljina trupa veća od 15 m, ili je ovlašten prevoziti više od 12 putnika. Brod može biti putnički, teretni, tehnički plovni objekt, ribarski, javni ili znanstvenoistraživački,

3. *brod treće države* je brod koji ne vije zastavu Republike Hrvatske ili zastavu druge države članice Europske unije,

4. *brod u gradnji* jest brod koji se gradi od trenutka polaganja kobilice ili sličnog postupka gradnje, a koji je upisan u upisnik brodova kao brod u gradnji, do završetka gradnje i upisa u upisnik brodova kao brod,

5. *brod za ukapljene plinove* jest brod namijenjen za prijevoz ukapljenih plinova u razlivenom stanju,

6. *brodar* jest fizička ili pravna osoba koja je kao posjednik broda nositelj plovidbenog pothvata, s tim što se pretpostavlja, dok se ne dokaže protivno, da je brodar osoba koja je u upisnik brodova upisana kao vlasnik broda,

7. *brodica* jest plovni objekt namijenjen za plovidbu morem koji je ovlašten prevoziti najviše 12 putnika, čija je duljina trupa veća od 2,5 metra, a manja ili jednaka 15 metara, ili ukupne snage porivnih uređaja veća od 5 kW,

Pojam brodica ne obuhvaća:

– plovila koja pripadaju drugom pomorskom objektu u svrhu prikupljanja, spašavanja ili obavljanja radova,

– plovila namijenjena isključivo za natjecanja,

– kanue, kajake, gondole i pedaline,

– daske za jedrenje i daske za jahanje na valovima,

8. brzo plovilo jest plovilo koje ima sposobnost postizanja najveće brzine u čvorovima jednake ili veće od $7.1922 \nabla^{0,1667}$ gdje je ∇ istisnina na konstruktivnoj vodnoj liniji u m^3,

9. *crta srednje niže niske vode* jest aritmetička sredina svih nižih niskih voda tijekom mjeseca ili godine,

10. *crta srednje više visoke vode* jest aritmetička sredina svih viših visokih voda tijekom mjeseca ili godine,

11. *duljina broda i duljina trupa jahte ili brodice* jesu duljine utvrđene Tehničkim pravilima,

12. *hrvatski ratni brod* jest plovni objekt, uključujući podmornicu, koji je pod zapovjedništvom pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, a čija je posada vojna, odnosno podvrgnuta vojnoj disciplini i koji je dužan isticati vanjske znakove raspoznavanja ratnih brodova hrvatske državne pripadnosti kad god je potrebno da svoje svojstvo učini poznatim,

13. *jahta* jest plovni objekt za sport i razonodu, neovisno o tome koristi li se za osobne potrebe ili za gospodarsku djelatnost, a čija je duljina trupa veća od 15 metara i koji je namijenjen za dulji boravak na moru, te koji je osim posade ovlašten prevoziti do 12 putnika,

14. *javni brod* jest brod, osim ratnog broda, namijenjen i opremljen za obavljanje djelatnosti od općeg interesa države, a čiji je vlasnik, odnosno brodar država ili neko drugo tijelo ovlašteno od države (npr. policijski brod, brod lučke kapetanije, brod Obalne straže i sl.) i koji služi isključivo u negospodarske svrhe,

15. *javni prijevoz* je prijevoz osoba i stvari koji je uz jednake uvjete svakom dostupan i obavlja se na temelju ugovora o prijevozu,

16. *kompanija* jest fizička ili pravna osoba, koja je preuzela odgovornost za upravljanje brodom od vlasnika broda i koja je preuzimanjem takve odgovornosti preuzela ovlasti i odgovornosti sukladno Međunarodnom pravilniku o upravljanju sigurnošću (ISM Pravilnik), ili je preuzela odgovornost od vlasnika za upravljanje brodicom ili jahtom, koja se koristi u gospodarske svrhe, sukladno odredbama Tehničkih pravila,

17. *korisnik jahte, odnosno brodice* jest fizička ili pravna osoba koja drži jahtu, odnosno brodicu u posjedu kao vlasnik ili temeljem ugovora o zakupu ili ugovora o *leasingu,* s tim što se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, da je korisnik jahte, odnosno brodice osoba koja je u upisniku brodova upisana kao vlasnik. Na korisnika jahte, odnosno brodice na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakonika o brodaru,

18. *luka* jest morska luka, tj. morski i s morem neposredno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uređajima, postrojenjima i drugim objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova, jahti i brodica, za ukrcaj i iskrcaj putnika i robe, uskladištenje i drugo manipuliranje robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe te ostale gospodarske djelatnosti koje su s tim djelatnostima u međusobnoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj vezi,

19. *luka otvorena za međunarodni promet* jest luka slobodna za pristup plovnih objekata svih zastava,

20. *međunarodno putovanje* jest putovanje brodom, jahtom ili brodicom prema plovidbenom planu iz bilo koje hrvatske luke u stranu luku ili obratno,

21. *ministar* jest ministar nadležan za pomorstvo,

22. *Ministarstvo* jest ministarstvo nadležno za pomorstvo,

23. *nepomični odobalni objekt* jest pomorski objekt u potpunosti ili djelomično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno, koji nije namijenjen za plovidbu (npr. nepomični odobalni objekt za istraživanje i eksploataciju podmorja, podmorski cjevovod i sl.), osim podmorskog kabela i objekata prometne infrastrukture (npr. podmorski tunel, most oslonjen na morsko dno i sl.),

24. *nuklearni brod* je brod opremljen uređajem na nuklearni pogon,

25. *objekti sigurnosti plovidbe* jesu objekti i/ili tehnički sustavi kojima se vizualno, zvučno, elektromagnetskim valovima ili na drugi način dostavljaju, zaprimaju ili razmjenjuju informacije značajne za sigurnost ljudi i plovnih objekata na moru, zaštitu morskog okoliša ili sigurnosnu zaštitu ljudi, pomorskih objekata i luka, a koji se ne nalaze na plovnom objektu. Objekti sigurnosti plovidbe mogu biti objekti pomorske signalizacije, obalne radijske postaje i drugi objekti sigurnosti plovidbe,

26. *ovlaštena organizacija za sigurnosnu zaštitu brodova* jest organizacija koja ispunjava uvjete propisane posebnim propisom i koja je ovlaštena od Ministarstva za obavljanje statutarne certifikacije glede sigurnosne zaštite brodova,

27. *plovni objekt* jest pomorski objekt namijenjen za plovidbu morem. Plovni objekt može biti brod, ratni brod, podmornica, jahta ili brodica,

28. *plovni put* jest morski pojas dovoljno dubok i širok za sigurnu plovidbu plovnog objekta,

29. *plutajući objekt* jest pomorski objekt stalno privezan ili usidren na moru, koji nije namijenjen za plovidbu (npr. plutajući dok, plutajuće skladište, plutajući restoran, plutajuća elektrana, pontonski most, pontonska marina i sl.),

30. *pomorska plovidba* jest plovidba koja se obavlja na moru i rijekama hrvatskoga jadranskog slijeva do granice do koje su one plovne s morske strane,

31. *pomorski objekt* jest objekt namijenjen za plovidbu morem (plovni objekt), ili objekt stalno privezan ili usidren na moru (plutajući objekt), odnosno objekt u potpunosti ili djelomično ukopan u morsko dno ili položen na morsko dno (nepomični odobalni objekt),

32. *posebno pravo vučenja* jest obračunska jedinica kako ju je definirao Međunarodni monetarni fond,

33. *poslovođa broda* jest fizička ili pravna osoba koja upravlja poslovanjem i/ili tehničkim održavanjem broda i/ili popunjavanjem broda posadom,

34. *poslodavac* je osoba koja je s pomorcem zaključila/sklopila ugovor o radu u svoje ime,

35. *postojeći brod* jest brod koji nije u gradnji,

36. *prijavljeno tijelo* je organizacija koja ispunjava uvjete propisane posebnim propisom i koja je ovlaštena od Ministarstva za obavljanje certifikacije pomorske opreme ili je ovlaštena za obavljanje ocjene sukladnosti brodica za sport i razonodu i jahti duljine do 24 m tijekom gradnje,

37. *prijevoznik* jest vlasnik broda, brodar ili osoba koja sklapa ugovor s naručiteljem prijevoza,

38. *priznata organizacija* jest organizacija koja ispunjava uvjete propisane posebnim propisom i koja je ovlaštena od Ministarstva za obavljanje statutarne certifikacije pomorskih objekata, a koja obuhvaća obavljanje pregleda i izdavanje propisanih isprava,

39. *putnički brod* jest brod na mehanički pogon koji je ovlašten prevoziti više od 12 putnika,

40. *putnik* jest svaka osoba na pomorskom objektu, osim djece ispod jedne godine života te osoba zaposlenih na brodu u bilo kojem svojstvu,

41. *rasprema* je privremeno povlačenje pomorskog objekta iz plovidbe, odnosno uporabe za vrijeme dok ne obavlja svoju namjenu, osim kada se nalazi u brodogradilištu radi održavanja, preinaka ili dogradnji,

42. *ribarski brod* jest brod s mehaničkim porivom namijenjen i opremljen za ulov ribe i drugih živih bića iz mora ili na morskom dnu, čija je duljina veća od 15 metara,

43. *sastav stranih ratnih brodova* jest više stranih ratnih brodova koji plove zajedno pod zapovjedništvom jednog zapovjednika,

44. *sidrište luke* je uređeni i obilježeni dio mora namijenjen i sidrenju brodova,

45. *statutarna certifikacija* je postupak utvrđivanja udovoljavanja međunarodnim i nacionalnim propisima, a koji obuhvaća:

1. zahtjeve kojima moraju udovoljavati pomorski objekti i kompanije,

2. način obavljanja tehničkog nadzora,

3. postupak za izdavanje propisanih isprava, zapisa i knjiga pomorskim objektima i kompanijama,

46. *strana jahta* jest plovni objekt za sport i razonodu koji ima stranu državnu pripadnost i koji se takvim smatra prema propisima države čiju državnu pripadnost ima,

47. *strani javni brod* je plovni objekt u vlasništvu ili korištenju strane države, koji nije ratni brod, a služi isključivo za negospodarske svrhe dotične države,

48. *strani ratni brod* je plovni objekt, uključujući podmornicu, koji ima stranu državnu pripadnost, pripada ratnoj mornarici, nosi vanjske znakove raspoznavanja ratnoga plovnog objekta i njegove državne pripadnosti, nalazi se pod zapovjedništvom vojne osobe i ima vojnu posadu,

49. *strani ribarski brod* je brod koji ima stranu državnu pripadnost, a namijenjen je i opremljen za ulov ribe ili drugih živih bića u moru ili na morskom dnu,

50. *strani trgovački brod* je brod koji ima stranu državnu pripadnost, a koristi se za gospodarske svrhe,

51. *tanker za kemikalije* jest brod namijenjen ponajprije za prijevoz opasnih kemikalija i štetnih tvari u razlivenom stanju,

52. *tanker za ulje* jest brod namijenjen ponajprije za prijevoz ulja u razlivenom stanju,

53. *tegljač, odnosno potiskivač* jest brod koji je namijenjen tegljenju ili potiskivanju drugih plovnih objekata,

54. *tehnička pravila za statutarnu certifikaciju pomorskih objekata* (u daljnjem tekstu: Tehnička pravila) su pravilnici u skladu sa zakonom kojim se uređuje sustav državne uprave, doneseni na temelju ovoga Zakonika, kojima se utvrđuju zahtjevi kojima moraju udovoljavati pomorski objekti i kompanije, kao i način obavljanja tehničkog nadzora i izdavanja isprava, zapisa i knjiga pomorskog objekta i kompanije,

55. *tehnički plovni objekt* jest brod, sa ili bez mehaničkog poriva koji je namijenjen za obavljanje tehničkih radova (bager, dizalica, jaružalo, pokretni odobalni objekt za istraživanje i eksploataciju podmorja i sl.),

56. *teretni brod* jest brod namijenjen za prijevoz tereta s mehaničkim porivom ili bez njega,

57. *treća država* je država koja nije Republika Hrvatska niti druga država članica Europske unije,

58. *ulje* su sva postojana ugljikova mineralna ulja, kao što su sirova nafta i njezini derivati, te talozi i otpadna ulja kako su navedena u prilogu I. Međunarodne konvencije o sprječavanju zagađivanja mora s brodova, kako je izmijenjena i dopunjena (Međunarodna konvencija o sprječavanju onečišćenja s brodova, 73/78) bez obzira na to prevoze li se kao teret ili kao zalihe goriva i maziva,

59. *upisnik brodova* je jedinstveni upisnik pomorskih objekata hrvatske državne pripadnosti u koji se upisuju pomorski objekti i pomorski objekti u gradnji, osim ratnih brodova i brodova u gradnji koji se grade za potrebe Oružanih snaga Republike Hrvatske ili stranih oružanih snaga,

60. *velika putnička jahta* jest jahta duljine trupa jednakog 24 metra ili većeg te koja je osim posade ovlaštena prevoziti više od 12, ali ne više od 36 putnika,

61. *tradicionalni plovni objekt* jest originalni plovni objekt ili pojedinačna replika projektirana prije 1950. godine, građen pretežito od izvornih materijala,

62. *znanstvenoistraživački brod* jest brod, namijenjen isključivo za znanstvena ili tehnološka istraživanja ili iskorištavanje mora, morskog dna ili njegova podzemlja, opremljen opremom i uređajima za tu namjenu, kao i smještajem za posebno osoblje.«.

Članak 4.

U članku 6. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

»(4) Zaštita morskog okoliša i kakvoća vode unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske provodi se odgovarajućom primjenom ciljeva zaštite voda i mora određenih propisima kojima se uređuje upravljanje vodama, morskim okolišem i obalnim područjem i zaštita okoliša.«.

Dosadašnji stavci 4. do 8. postaju stavci 5. do 9.

Članak 5.

Članak 13. mijenja se i glasi:

»(1) Domaće i strane pravne i fizičke osobe te hrvatski ratni brod mogu obavljati istraživanja, ispitivanja, snimanja i/ili mjerenja mora, morskog dna i/ili morskog podzemlja unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske samo uz odobrenje Ministarstva.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, javna znanstvena ustanova sa sjedištem u Republici Hrvatskoj može obavljati istraživanja, ispitivanja, snimanja i/ili mjerenja mora, morskog dna i/ili morskog podzemlja unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske pomorskim objektom hrvatske državne pripadnosti samo uz suglasnost mjesno nadležne lučke kapetanije glede sigurnosti plovidbe.

(3) Ako se istraživanje, ispitivanje, snimanje i/ili mjerenje mora, morskog dna i/ili morskog podzemlja unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske treba obavljati na području više mjesno nadležnih lučkih kapetanija ili na području zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa Republike Hrvatske, znanstvena ustanova iz stavka 2. ovoga članka zahtjev za izdavanje suglasnosti glede sigurnosti plovidbe podnosi Ministarstvu.

(4) Domaće i strane pravne i fizičke osobe mogu obavljati ispitivanja opreme i uređaja namijenjenih za obavljanje aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka u unutarnjim morskim vodama Republike Hrvatske samo uz odobrenje Ministarstva.

(5) Odobrenje iz stavaka 1. i 4. ovoga članka Ministarstvo izdaje uz prethodnu suglasnost središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove obrane, unutarnjih poslova, znanosti, zaštite okoliša, prirode, poljoprivrede, gospodarstva i kulture te uz udovoljavanje uvjeta sigurnosti plovidbe.

(6) Odobrenje iz stavaka 1. i 4. ovoga članka Ministarstvo izdaje u roku od šest mjeseci od dana primitka zahtjeva.

(7) Iznimno od odredbe stavka 5. ovoga članka, hrvatski ratni brod može obavljati istraživanja, ispitivanja, snimanja i/ili mjerenja iz stavka 1. ovoga članka samo uz odobrenje Ministarstva.

(8) Iznimno od odredbi stavaka 1. i 5. ovoga članka, domaće i strane pravne i fizičke osobe mogu obavljati arheološko istraživanje, fotografiranje i/ili druge oblike dokumentiranja kulturnog dobra na moru, morskom dnu i podzemlju unutarnjih morskih voda Republike Hrvatske uz odobrenje ministarstva nadležnog za poslove kulture koje se izdaje uz prethodnu suglasnost središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane i prethodnu suglasnost mjesno nadležne lučke kapetanije glede sigurnosti plovidbe.

(9) Prethodne suglasnosti iz stavka 8. ovoga članka središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove obrane i mjesno nadležna lučka kapetanija dostavljaju ministarstvu nadležnom za poslove kulture u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

(10) Tijekom istraživanja, ispitivanja, snimanja i/ili mjerenja iz stavka 1. ovoga članka, ako se provodi brodom koji je ujedno i ratni brod, mora biti nazočan najmanje jedan stručni pripadnik Oružanih snaga Republike Hrvatske, odnosno ministarstva nadležnog za poslove obrane.«.

Članak 6.

Članak 31. mijenja se i glasi: